

Ministry of European Integration
REPUBLIC OF SERBIA

#EY
ЗА ТЕБЕ

EU
PRO+

KVARTALNI
IZVEŠTAJ O
STATUSU
REALIZACIJE

januar - mart
2022. godine

(NACRT)

Implementing partner
in 99 cities and municipalities in Serbia

Opšti cilj:	Doprineti društveno-ekonomskom razvoju, prosperitetu i socijalnoj koheziji društva u Srbiji
Svrha:	Smanjiti društveno-ekonomske razlike u dva regiona u Srbiji
Budžet:	40 miliona EUR
Donator:	Evropska unija
Datum početka:	1. januar 2021. godine
Datum završetka:	30. jun 2024. godine
Područje programa:	Region Šumadije i Zapadne Srbije i Region Južne i Istočne Srbije
Implementacioni partner:	Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS)
Datum izveštaja:	25. april 2022. godine
Period obuhvaćen izveštajem:	1. januar – 31. mart 2022. godine
Izveštaj pripremio:	UNOPS

Skraćenice

OPP	Organizacija za podršku poslovanju
PDP	Poziv za dostavljanje predloga projekata
OCD	Organizacija civilnog društva
DEU	Delegacija Evropske unije
PD	Programski dokument
EK	Evropska komisija
EU	Evropska unija
APRR	Akcioni plan za rodnu ravnopravnost
KE	Komisija za evaluaciju
DU	Dobro upravljanje
ITI	Integralne teritorijalne investicije
ISTD (eng.)	Integralni održivi teritorijalni razvoj
LAG	Lokalne akcione grupe
LER	Lokalni ekonomski razvoj
LSU	Lokalna samouprava
MRZBSP	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
MDULS	Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave
MoR	Memorandum o razumevanju
MEI	Ministarstvo za evropske integracije
NVO	Nevladina organizacija
UOP	Upravni odbor Programa
RRA	Regionalna razvojna agencija
ZDP	Zahtev za dostavljanje predloga
MSP	Mala i srednja preduzeća
SUD (eng.)	Održivi urbani razvoj

OPZ Opis poslova i zadataka

SADRŽAJ

Skraćenice	2
REZIME	4
KVARTALNI IZVEŠTAJ O STATUSU REALIZACIJE	8
2.1 Pregled napretka u realizaciji projekata	8
2.1.1 Kontekst javnih politika i programa	8
2.1.2 Napredak u ostvarivanju ciljeva	9
2.1.3 Rezultat i aktivnosti	9
2.2 Upravljanje	14
2.2.1 Rukovođenje	14
2.2.2 Koordinacija	14
2.2.3 Ljudski resursi	15
2.2.4 Nabavke i bespovratna pomoć	15
2.2.5. Finansije	16
RIZICI I OTVORENA PITANJA	16
KVALITET	17
ODRŽIVOST	18
MEĐUSEKTORSKE TEME:	
Dobro upravljanje, rodna ravnopravnost, socijalna inkluzija, zaštita životne sredine i klimatske promene i digitalizacija	19
KOMUNIKACIJA I VIDLJIVOST	20
STEČENE POUKE	21
SLEDEĆI IZVEŠTAJNI PERIOD	22
MLO – Napredak u odnosu na pokazatelje	23
ANEKSI	27

1. REZIME

Program Evropske unije za lokalni razvoj intenzivirao je tempo realizacije u prvom tromesečju 2022. godine. Sprovedena su tri javna poziva, dok je za dva od ovih poziva u toku ovog tromesečja završena i evaluacija. Nadalje, Program je postigao napredak u realizaciji aktivnosti jačanja kapaciteta u vezi sa teritorijalnim mehanizmima, uz istovremeno razvijanje drugih intervencija. Pored toga, Program je nastavio da podržava napore Vlade u borbi protiv pandemije kovida 19 omogućivši produženje podrške za timove zdravstvenih radnika i nabavku sredstava za prevenciju ove bolesti.

Pažljivo osmišljene aktivnosti promotivnog rada na terenu izazvale su veliko interesovanje za Program. Na četiri info sesije organizovane tokom tromesečja okupilo se 193 učesnika, od kojih su 138 (ili 71 odsto) bile žene. Takođe, o interesovanju svedoči i odziv na javne pozive Programa, sa ukupno 210 prijava pristiglih na tri javna poziva zatvorena tokom tromesečja.

Aktivnosti Programa koje se odnose na **poboljšano planiranje razvoja i uvođenje koncepta integralnih teritorijalnih investicija** su napredovale sa četiri sveobuhvatne obuke o instrumentima teritorijalnog razvoja koje su organizovane u martu 2022. godine. Četiri međunarodna stručnjaka su držala obuke, obrađujući teme vezane za upravljanje instrumentima teritorijalnog razvoja, kao i za izradu, praćenje, sprovođenje i evaluaciju teritorijalnih strategija. Ovim obukama je prisustvovalo 120 predstavnika deset regionalnih razvojnih agencija (RRA) i 51 lokalne samouprave (LSU) koji rade u oblastima urbanizma, ekonomskog razvoja, zaštite životne sredine i socijalnih pitanja, pri čemu su učešće uzeli 17 od 19 gradova koji se nalaze u području Programa i 34 opštine.

Takođe, završena je evaluacija prijava pristiglih na Javni poziv za podnošenje prijava za izradu teritorijalnih strategija, a rezultati tek treba da budu predstavljeni donatoru i ključnoj nacionalnoj zainteresovanoj strani.

Napredak u ovom tromesečju je takođe ostvaren i kad su u pitanju aktivnosti Programa koje se odnose na **unapređenje privrednog rasta**. Poziv za organizacije za podršku poslovanju zatvoren 2. februara za rezultat je imao 45 prijava u ukupnoj vrednosti od 2 miliona USD koje su podnele regionalne razvojne agencije (RRA), poslovna udruženja, istraživačke institucije i privredne komore. Iako rezultati tek treba da budu predstavljeni Upravnom odboru programa (UOP) u aprilu, očekuje se da će predloženi projekti doprineti poboljšanju konkurentnosti i otpornosti više od 400 MSP i njihovoj sposobnosti da se oporave od izazova sa kojima su se suočili zbog kovida 19.

Pored toga, uz konsultacije sa ključnim nacionalnim zainteresovanim stranama, pre svega Ministarstvom privrede, Program je finalizirao Javni poziv za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća od koga se očekuje da doprinese povećanju tržišnih potencijala, lancima vrednosti, tehnološkoj, zelenoj i digitalnoj transformaciji, otvaranju novih radnih mesta i ekonomskom oporavku od negativnog uticaja kovida 19 u najmanje 100 preduzeća u drugom investicionom ciklusu.

Program je zatvorio dva javna poziva koji se odnose na **unapređenje lokalne infrastrukture i socijalnu koheziju**. Na Javni poziv za projekte lokalne infrastrukture zatvoren 31. januara 2022. godine pristiglo je 75 predloga projekata iz 65 lokalnih samouprava (LSU). Ukupna vrednost predloženih projekata je 18,4 miliona USD, od čega je iz Programa traženo izdvajanje od 12,9 miliona USD. Proces evaluacije je završen i rezultati bi trebalo da budu predstavljeni UOP-u u aprilu, a predloženi projekti treba da doprinesu poboljšanju funkcionalnosti postojeće javne infrastrukture ili razvoju nove infrastrukture koja će unaprediti zdravstvo, socijalnu zaštitu, obrazovanje, kulturu i objekte javne uprave, kao i komunalnu i sportsku infrastrukturu što će u konačnici doprineti poboljšanju kvaliteta života ciljane populacije.

U slučaju Javnog poziva za unapređenje socijalnih usluga zabeležen je do sada najveći odziv, sa 90

pristiglih predloga projekata ukupne vrednosti 2,5 miliona EUR koji imaju za cilj povećanje kvaliteta i poboljšanje održivosti socijalnih usluga koje se pružaju građanima na lokalnom nivou, a posebno grupama u nepovoljnom materijalnom položaju i tokom perioda pojačanih potreba kao što su pandemija ili neko drugo vanredno stanje. Iako je proces evaluacije tek započeo po zatvaranju poziva 7. marta, očekuje se da će ove intervencije doprineti uvođenju inovativnih i integralnih socijalnih usluga, popunjavajući praznine u pružanju usluga socijalne zaštite identifikovane tokom krize izazvane kovidom 19 i većoj spremnosti i otpornosti pružalaca socijalnih usluga, prvenstveno javnih institucija, za moguće buduće vanredne situacije i velike poremećaje.

Pored toga, Program je nastavio sa pružanjem podrške zdravstvenim ustanovama u sprečavanju i borbi protiv kovida 19. U cilju prevencije kovida 19 Program je podržao rad 23 zdravstvene institucije koje su pružile 658.558 medicinskih usluga u vezi sa kovidom 19 uključujući testiranje, upućivanje na bolničko lečenje, vakcinaciju i praćenje širenja infekcije. Ova podrška je produžena za još tri meseca na zahtev Ministarstva zdravlja koji su podržali Ministarstvo za evropske integracije i donator, uz nabavku dodatnih kontejnera za trijažu i uređaja za dezinfekciju koje su pokrenute tokom tromesečja.

Aktivnosti Programa u oblasti **komunikacija** su pratile realizaciju, obezbeđujući da su informacija o aktuelnim javnim pozivima Programa i aktivnostima izgradnje kapaciteta blagovremeno objavljene, uporedo promovisući rezultate prethodnih programa. Programa je bio prisutan u medijima kroz 85 medijskih izveštaja, dok je na istraživanje o mišljenju građana o podršci EU dobijeno 495 odgovora koji će biti analizirani u narednom tromesečju.

Program je tokom tromesečja proaktivno **upravljao rizicima** i rešavao otvorena pitanja. Mada je aktuelna pandemija nastavila da utiče na način sprovođenja, Program je uspeo da održi angažovanje i učešće svojih zainteresovanih strana. Štaviše, Program je identifikovao dva ključna rizika koji će se pratiti u narednom periodu: efekti ukrajinske krize na globalno tržište jer to može da dovede do dužih i skupljih postupaka nabavki koje će sprovođivati korisnici bespovratne pomoći, i efekti rezultata izbora u 10 programskih opština koji će se održati početkom aprila.

U ovom izveštaju daje se pregled napretka i učinka, najnovije informacije o pitanjima upravljanja i koordinacije, analiza pretpostavki i rizika, razmatranje pitanja kvaliteta i održivosti, uvid u ključne ostvarene rezultate za naredni period izveštavanja i stečene pouke. U aneksima su detaljnije predstavljene neke od aktivnosti Programa.

2. KVARTALNI IZVEŠTAJ O STATUSU REALIZACIJE

2.1 Pregled napretka u realizaciji projekata

2.1.1 Kontekst javnih politika i programa

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić je 15. februara raspustio Narodnu Skupštinu i raspisao vanredne parlamentarne izbore za 3. april¹, dok je 2. marta predsednik Skupštine Srbije Ivica Dačić raspisao predsedničke izbore za isti datum.² Jedanaest lokalnih samouprava (LSU), od kojih je devet iz područja Programa,³ takođe je donelo odluku da održi vanredne lokalne izbore 3. aprila.⁴

Vlada Srbije je u februaru [usvojila dve strategije](#) relevantne za unapređenje statusa isključenih grupa i civilnog sektora. Nakon skoro decenije rada, usvojena je [Strategija za stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u Republici Srbiji za period od 2022–2030. godine](#). Strategija treba da osigura veće uključivanje civilnog sektora u proces donošenja odluka na svim nivoima uključujući i proces evropskih integracija, unapredi transparentno finansiranje i održivost sektora, poveća učešće organizacija civilnog društva u društveno-ekonomskom razvoju i deluje u skladu sa principima održivog razvoja. Zbog tvrdnji o pojačanom pritisku i napadima na civilno društvo i nezavisne medije od strane državnih institucija, [grupa istaknutih OCD](#) se povukla iz procesa konsultacija 2021. godine i na kraju bojkotovala proces izrade nacrtu Strategije.

Usvojena je i [Strategija za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji za period 2022–2030. godine](#), jer je bilo potrebno da se prethodna Strategija za period od 2016-2025. godine uskladi sa nacionalnim zakonima i strateškim okvirom EU za Rome. Dokument ima za cilj povećanje učešća Roma u svim društvenim procesima, obezbeđivanje punog uključivanja u predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje, unapređenje pristupa kvalitetnom i održivom zapošljavanju i zdravstvenim uslugama, poboljšanje uslova stanovanja i jednak pristup Roma pravima i uslugama u oblasti socijalne zaštite.

Narodna skupština je u februaru usvojila [Zakon o socijalnom preduzetništvu](#), čime je postavljen pravni okvir za razvoj i rad socijalnih preduzeća u Republici Srbiji. Zakonom će se uvažiti postojeća praksa i obezbediti da oko 500 socijalnih preduzeća u Srbiji bude u mogućnosti da dobije podršku, bez obzira da li su trenutno registrovana kao preduzetnici, preduzeća, fondacije, udruženja građana ili zadruge sve dok su osnovana da bi pružala održiva rešenja za razvoj zajednice, imaju društvenu misiju i obavezu reinvestiranja ili vraćanja dobiti zajednici.

Evropska komisija je 9. marta 2022. godine usvojila program IPARD III za Republiku Srbiju za period 2021-2027. godine. Finansijski doprinos Evropske unije za program IPARD III je povećan u odnosu na prethodni programski period i iznosi 288 miliona EUR. Investicije koje će biti podržane kroz IPARD III odnose se na nabavku opreme i mašina, izgradnju i rekonstrukciju objekata. Opšti cilj ovih investicija je dostizanje evropskih standarda u oblasti higijene, bezbednosti hrane, dobrobiti životinja i zaštite životne sredine, osnaživanje poljoprivrednika za plasiranje proizvoda na tržište EU, kao i priprema domaćih poljoprivrednih proizvođača i prerađivača hrane za korišćenje evropskih fondova koji će biti dostupni po pristupanju EU.⁵

U martu 2022. godine, EU za zelenu agendu u Srbiji objavila je [Javni poziv u formi izazova za inovativna rešenja u oblasti cirkularne ekonomije](#). Cilj ovog izazova je pružanje podrške realizaciji inovativnih ideja koje će doprineti efikasnijem korišćenju resursa, kao i smanjenju i ponovnoj upotrebi otpada u proizvodnim procesima. Dvadeset najboljih rešenja koja budu podneta u okviru poziva biće izabrano za

¹ RS.N1info.com [Predsednik Srbije raspisao vanredne parlamentarne izbore za 3. april](#) (15. februar 2022.)

² B92.net [Predsednik Skupštine Srbije Ivica Dačić raspisao predsedničke izbore](#) (2. mart 2022.)

³ Arandelovac, Smederevska Palanka, Lučani, Medveđa, Knjaževac, Bajina Bašta, Doljevac, Kladovo, i Majdanpek

⁴ BBC.com [Lokalni izbori u Srbiji - Gradovi i opštine biraju lokalne parlamente](#) (29. mart 2022.)

⁵ <http://www.minpoli.gov.rs/evropska-komisija-usvojila-ipard-iii-program-republike-srbije-za-period-2021-2027-godine/>

mentorsku i tehničku podršku, dok će za prvih pet biti obezbeđeno sufinansiranje, kako bi se ove ideje primenile u praksi. Lokalne samouprave, javna komunalna preduzeća i preduzeća iz privatnog sektora mogu da se prijave na Javni konkurs za učešće u ovom izazovu do 29. aprila 2022. godine.

Program StarTech, koji sprovode NALED i Vlada Republike Srbije, uz podršku kompanije Philip Morris, objavio je [Konkurs za podršku inovacijama i digitalnoj transformaciji poslovanja](#). Konkurs je otvoren od 18. marta do 18. maja za preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća i neformalne timove sa inovativnim idejama koji žele da transformišu svoje poslovanje novim tehnologijama. Ukupna vrednost konkursa je milion USD dok pojedinačni paketi bespovratne pomoći mogu da se kreću od 15.000,00 do 100.000,00 USD. Poziv obuhvata i 1.000 sati stručne podrške odabranim korisnicima.

2.1.2 Napredak u ostvarivanju ciljeva

Javni pozivi koji su zatvoreni tokom izveštajnog perioda, kao i oni koji su pripremljeni za objavljivanje u narednom periodu, postavljaju temelj za obezbeđivanje doprinosa posebnom cilju Programa koji se odnosi na smanjenje društveno-ekonomskih razlika između dva regiona.

Kao odgovor na Javni poziv za izradu teritorijalnih strategija pristiglo je 16 prijava koje obuhvataju 47 LSU u kojima živi oko 2,2 miliona građana. Što se tiče procesa izgradnje kapaciteta, Program je već premašio planirani cilj sa 84,5 odsto LSU i RRA koje su imale koristi od intervencija, nakon sprovođenja Modula I i delimične implementacije Modula II Programa za izgradnju kapaciteta (82 LSU i 11 RRA).

Javni poziv namenjen organizacijama za podršku poslovanju (OPP) je zatvoren sa 45 primljenih prijava. Očekuje se da će kroz 16 projekata koji su u evaluaciji prešli nivo granične vrednosti, 22 OPP pružiti podršku za 425 MSP što će doprineti ekonomskom razvoju. Javni poziv za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća je osmišljen tako da obezbedi podršku za najmanje 100 preduzeća na teritoriji Programa, što će rezultirati otvaranjem novih radnih mesta i povećanjem produktivnosti.

Javni poziv za unapređenje socijalnih usluga je uspešno zatvoren, zabeleživši visok stepen interesovanja ciljnih grupa sa 90 pristiglih prijava. Očekuje se da će biti odobreno najmanje 20 projekata, što će postaviti osnovu za unapređenje najmanje 15 socijalnih usluga na lokalnom nivou i bolji položaj ugroženih grupa u području odgovornosti Programa.

Preko 64 odsto od 99 ciljnih opština prijavilo se na javni poziv za projekte lokalne infrastrukture, među njima i deset LSU koje su se prijavile po prvi put, što je potvrdilo relevantnost podrške i intervencije, kao i kvalitetne kampanje rada na terenu sprovedene pre i tokom Poziva. Komisija za evaluaciju formirana od 19 članova, ocenila je 75 predloga projekata u izveštajnom periodu i predložila 34 predloga za finansiranje.

2.1.3 Rezultat i aktivnosti

Rezultat 1: Poboljšano planiranje razvoja u ciljnim opštinama i uvođenje koncepta ITI

Program je nastavio aktivnosti vezane za uvođenje koncepta teritorijalnog razvoja. Prvi koraci za izradu studije nacionalnog modela integralnog održivog teritorijalnog razvoja (ISTD) su preduzeti, prvi deo Programa izgradnje kapaciteta za LSU i RRA je sproveden, a angažovani su međunarodni i lokalni stručnjaci za izgradnju kapaciteta. Pripremljena je evaluacija rezultata [Javnog poziva za podnošenje prijava za izradu teritorijalnih strategija](#) i njenim usvajanjem će biti pokrenuto uvođenje instrumenata teritorijalnog razvoja EU i razvoj kapaciteta na lokalnom i regionalnom nivou za upravljanje teritorijalnim inicijativama.

Aktivnost 1.1 Jačanje nacionalnih kapaciteta za uvođenje integralnog teritorijalnog razvoja

Proces angažovanja tima međunarodnih stručnjaka za izgradnju kapaciteta je uspešno završen, što je za

rezultat imalo angažovanje pet stručnjaka koji će biti podrška aktivnostima izgradnje kapaciteta usmerenih na nacionalni nivo, posebno MEI, dok je odobreno angažovanje još dva stručnjaka po pozivu.

Već pripremljeni strukturirani sadržaj za Studiju nacionalnog modela za ISTD i izradu Uporedne analize država članica EU o korišćenju ISTD instrumenata vezano za izbor zemalja koje će biti predmet analize čeka na razmatranje i odobrenje Ministarstva za evropske integracije (MEI). Nakon konsultacija sa Delegacijom Evropske unije (DEU) o daljem razvoju IT alata namenjenog za podršku praćenju i koordinaciji mehanizama finansiranja ISTD-a, u martu je počeo rad na unapređenju inicijalnog koncepta. Nova verzija dokumenta biće pripremljena za diskusiju sa DEU i MEI u aprilu 2022. godine.

Program je pripremio Opis poslova i zadataka (OPZ) za dve pozicije lokalnih stručnjaka za podršku u pripremi Analize pravnog i institucionalnog okvira Srbije u vezi sa zahtevima pravnog okvira EU za teritorijalni razvoj i korišćenje teritorijalnih instrumenata u skladu sa kohezionom politikom EU, kao i praksom u državama članicama EU. Konkurs će biti objavljen u aprilu.

Aktivnost 1.2 Unapređenje kapaciteta lokalnih samouprava i regionalnih razvojnih agencija za uvođenje koncepta integralnog teritorijalnog planiranja

Proces evaluacije [Javnog poziva za podnošenje prijave za izradu teritorijalnih strategija](#) završen je 11. januara, u prisustvu posmatrača iz Ministarstva za evropske integracije (MEI). Zbirni izveštaj o evaluaciji sa obrazloženjem za prijave predložene za odobravanje dostavljen je donatoru koji je podržao predloge projekata dok je proces odobravanja od strane MEI još u toku.

Pripremljeni su Memorandumi o razumevanju (MoR) za SUD i ITI strategije zajedno sa paketom dokumenata potrebnih za uspostavljanje institucionalnog okvira za teritorijalne strategije koji će biti dostavljeni LSU čije su prijave prihvaćene nakon usvajanja rezultata javnog poziva.

Završen je postupak angažovanja lokalnih konsultanata na dve pozicije, višeg službenika i službenika za jačanje kapaciteta, koji bi trebalo da podržavaju izradu SUD strategija i u toku je izdavanje ugovora.

OPZ i tender za nabavku usluga za pružanje podrške u izradi ITI strategija su pripremljeni i odobreni i biće objavljeni odmah nakon što MEI odobri rezultate javnog poziva.

Program je sproveo četiri dvodnevne obuke za LSU i RRA obuhvaćenih programom o Modulu I – Instrumenti teritorijalnog razvoja⁶ u okviru Programa EU PRO Plus za izgradnju kapaciteta. Odziv LSU je bio zadovoljavajući, s obzirom na okolnosti koje su direktno uticale na prisustvo (trajanje pandemije, izbori i politička kampanja). Ukupno 120 učesnika (74 ili 61,7 odsto žena) iz 51 LSU (17 gradova i 34 opštine) i deset RRA pohađalo je obuku koju su pripremili i održali međunarodni eksperti. Učesnici, podeljeni u četiri grupe, pohađali su obuku na Zlatiboru (15-16. i 17-18. marta) i Beogradu (21-22. i 23-24. marta).

Nakon obuke, Program je sproveo kratku procenu potreba za obukom (TNA)⁷, kako bi iz prve ruke stekao uvid u teme koje treba da budu uključene u Modul IV – dodatna obuka. Od ukupno 108 prikupljenih odgovora, u vezi sa konkretnim aspektima ISTD o kojima bi učesnici želeli da saznaju više, većina se odnosi na izradu strategija (72 odsto ispitanika), zatim na sprovođenje projekata (56 odsto), praćenje i evaluaciju (55 odsto), međusektorsku integraciju (53 odsto) i finansiranje i finansijske poslove (52 odsto). Što se tiče tema koje treba dodati, učesnici su posebno predložili primere koji su bliže povezani sa srpskim kontekstom i više primera dobre prakse, ali i slučajeve loše prakse iz kojih je moguće učiti. Početni nalazi zajedno sa povratnim informacijama dobijenim kroz proces izrade SUD i ITI strategija će poslužiti za razvoj modula obuke zasnovanih na potrebama i prilagođenih učesnicima.

Aktivnost 1.3 Sprovođenje aktivnosti koje doprinose društveno-ekonomskom rastu, u skladu sa strategijama integralnog teritorijalnog razvoja

⁶ Izveštaj o obuci za instrumente teritorijalnog razvoja može se naći u Aneksu I, Prilog 1

⁷ Izveštaj o PPO za LSU i RRA može se naći u Aneksu I, Prilog 2

Aktivnost je planirana za kraj 2022. godine.

Rezultat 2: Unapređeni ekonomski rast u ciljnim opštinama

Tokom ovog kvartala pripremljeni su javni poziv za projekte poslovne infrastrukture i javni poziv za tehničku dokumentaciju. Poziv za predloge projekata poslovne infrastrukture je osmišljen tako da stvori infrastrukturne uslove za koje se očekuje da će generisati najmanje 25 miliona EUR novih industrijskih investicija u ciljnim opštinama. U poziv za tehničku dokumentaciju unete su preporuke Ministarstva privrede (MP) i korisnika iz LSU u kojima je kao glavna prepreka ekonomskom razvoju istaknut nedostatak kvalitetnog projektovanja poslovne infrastrukture. Ovaj poziv će omogućiti izradu tehničke dokumentacije za najmanje šest infrastrukturnih projekata koji doprinose ekonomskom razvoju.

Poziv za projekte organizacija za podršku poslovanju je zatvoren i evaluacija je završena. Očekuje se da će projekti koji su prošli nivo granične vrednosti u procesu evaluacije doprineti poboljšanju konkurentnosti i otpornosti više od 400 MSP i njihovoj sposobnosti da se oporave od izazova povezanih sa kovidom 19.

Pripremljen je Javni poziv za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća sa relevantnom pratećom dokumentacijom i planom rada na terenu. Očekuje se da će doprineti povećanju tržišnih potencijala, doprinosa lanca vrednosti, tehnološkoj, zelenoj i digitalnoj transformaciji, otvaranju radnih mesta i oporavku privrede od negativnog uticaja kovida 19 na najmanje 100 MSP u drugom investicionom ciklusu.

Aktivnost 2.1 Razvoj poslovne infrastrukture i usluga podrške preduzećima na lokalnom nivou

Tim za infrastrukturu je izradio Javni poziv za izradu tehničke dokumentacije i Javni poziv za dostavljanje predloga projekata poslovne infrastrukture sa pratećom dokumentacijom za ove pozive. Pored toga, pripremljen je nacrt OPZ za stručnjaka za podršku LSU u upravljanju projektima poslovne infrastrukture.

Program je takođe pripremio informaciju o proceni izabranog pristupa Programa sprovođenju projekata poslovne infrastrukture, uzimajući u obzir dva alternativno predložena pristupa u Programskom dokumentu (PD). Nakon evaluacije prednosti i nedostataka, zaključeno je da projekte poslovne infrastrukture treba realizovati kao posebnu aktivnost s obzirom na vremenski okvir Programa. Procena je pokazala da integrisanje podrške poslovnoj infrastrukturi u ISTD poziv ne bi bila izvodljiva opcija uzimajući u obzir određeni broj faza planiranja i projektovanja kroz koje bi razvojni projekti morali da prođu da bi bili pripremljeni za implementaciju. Nadalje, u slučaju da Program ne pokrene javni poziv za poslovnu infrastrukturu tokom prvog tromesečja 2022. godine, postoji veliki rizik da planirani indikatori uticaja neće biti realizovani.

Ministarstvo privrede je tokom marta objavilo rezultate svog konkursa za projekte poslovne infrastrukture, preporučivši 20 projekata za finansiranje, ukupne vrednosti 5,3 miliona EUR.

U martu je Program održao sastanke sa predstavnicima 20 kancelarija za lokalni razvoj radi analize potreba programskih opština i prikupljanja kvalitetnih podataka za pripremu Javnog poziva za dostavljanje predloga projekata za usluge u vezi sa poslovanjem. Nalazi su potvrdili relevantnost aktivnosti i pristupa metodologije za dodelu bespovratne pomoći kad je u pitanju rešavanje konkretnih potreba LSU kao što je povezivanje lokalnih javnih komunalnih preduzeća sa postojećim GIS-om u lokalnim samoupravama kako bi se poboljšalo pružanje njihovih usluga preduzećima, promovisanje određenih mogućnosti ulaganja, industrijskih zona i turističkih potencijala itd. Osim toga, takođe se pokazalo da ugovorno angažovanje pružaoca usluga za zajedničke inicijative, poput pristupa informacijama, takođe može da bude delotvorno.

Aktivnost 2.2 Povećanje konkurentnosti i održivosti preduzeća koje doprinosi ekonomskoj stabilnosti

PDP za organizacije za podršku poslovanju objavljen 9. decembra 2022. godine zatvoren je 2. februara 2022. godine. Tokom januara, na veb sajtu Programa je objavljena lista [često postavljanih pitanja i www.euproplus.org.rs](http://www.euproplus.org.rs)

[odgovora](#) za sve zainteresovane podnosiocima prijava koji su takođe mogli da postavljaju pitanja putem Gugl obrasca postavljenog i na veb sajtu Programa. Za razliku od prethodnih PDP-a, proces prijavljivanja za OPP je organizovan onlajn, preko Gugl platforme, čime je omogućen novi, sofisticiraniji i bezbedniji način podnošenja prijave uz istovremeno očuvanje integriteta čitavog procesa. U odgovoru na javni poziv pristiglo je ukupno 45 prijave ukupne vrednosti 2.155.019,00 USD, dok su sredstva koje je trebalo da izdvoji EU PRO Plus iznosila 2.095.594,00 USD. Komisija za evaluaciju (KE) prijava za bespovratnu pomoć, konstituisana u skladu sa politikom UNOPS-a za upravljanje bespovratnim sredstvima i relevantnim standardnim operativnim procedurama, bila je sastavljena od 14 članova podeljenih u dva tima, administrativni tim (sedam članova) i tim za tehničku evaluaciju (pet članova), zajedno sa dva posmatrača dodeljena timovima, jednim iz Ministarstva privrede i jednim iz Razvojne agencije Srbije. Od 45 prijave, tri (3) prijave nisu ispunjavale uslove, a 42 su prošle tehničku evaluaciju. Tokom februara i marta, Komisija je održala tri onlajn radna sastanka u cilju izveštavanja o procesu evaluacije. Komisija za evaluaciju je zaključila da je 16 prijave prešlo graničnu vrednost od 60 bodova i da će biti preporučene za finansiranje. Ukupna vrednost ovih prijave je 777.771,00 USD, od čega je predloženo finansiranje iz programa EU PRO Plus 753.372,00 USD.

Pripremljen je Javni poziv za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća zajedno sa dokumentacijom za prijavljivanje i planom rada.

Rezultat 3: Poboljšana socijalna infrastruktura i socijalna kohezija u ciljnim opštinama

Program je uspešno zatvorio Javni poziv za unapređenje socijalnih usluga u martu, sa ukupno 90 prijave pristiglih od civilnog sektora i LSU, i uz partnersko angažovanje niza lokalnih zainteresovanih strana od značaja za unapređenje socijalnih usluga. Pozitivna reakcija na PDP i veliko interesovanje lokalnih zainteresovanih strana potvrdili su relevantnost intervencije i veliku potrebu za ovakvom vrstom podrške na lokalnom nivou. Program će podržati najmanje 20 projekata i očekuje se da će njihova realizacija početi u narednom tromesečju, što će doneti koristi za isključene grupe i veću otpornost pružalaca socijalnih usluga.

Program je nastavio da pruža podršku zdravstvenim ustanovama u prevenciji i suzbijanju kovida 19. Tokom poslednjeg tromesečja produženo je angažovanje medicinskih i nemedicinskih timova u 23 zdravstvene ustanove, što je doprinelo pružanju 658.558 zdravstvenih usluga vezanih za kovid 19:

- Na kovid 19 je ukupno testirano 470.642 osobe, od čega 202.418 muškaraca, 220.613 žena, 24.907 dečaka i 22.704 devojčica;
- U druge domove zdravlja/zdravstvene ustanove je zbog kovida 19 upućeno ukupno 60.797 lica, od čega 26.077 muškaraca, 30.770 žena, 1.907 dečaka i 2.043 devojčica;
- Ukupno je na bolničko lečenje zbog kovid 19 primljeno 5.422 lica, od čega 2.902 muškarca, 2.392 žene, 53 dečaka i 75 devojčica;
- Ukupno je vakcinisano 116.900 osoba protiv kovida 19, od čega 55.479 muškaraca, 59.527 žena, 939 dečaka i 955 devojčica;
- Ukupno je praćeno 4.797 osoba zbog kovida 19, od čega 1.699 muškaraca, 2.419 žena, 331 dečak i 348 devojčica;

Aktivnost 3.1 Razvoj i unapređenje infrastrukture koja doprinosi poboljšanom kvalitetu života

Završna info-sesija, od ukupno tri onlajn i šest uživo održanih, organizovana radi promocije Javnog poziva za projekte lokalne infrastrukture, održana je 12. januara 2022. godine. Izveštaj o oceni info-sesija je pokazao da je učestvovalo ukupno 218 ljudi (127 uživo i 91 onlajn) na devet info sesija (108 žena i 110 muškaraca) iz 75 LSU i 6 RRA. Pored toga, na veb stranici Programa objavljeni su odgovori na svih 174 pitanja dobijenih tokom info-sesija ili dostavljenih u utvrđenom roku, koji je bio 15. januar, radi lakšeg upućivanja podnosilaca prijave. Program je uspeo da obezbedi koordinaciju i izbegne preklapanje sa sličnim aktivnostima koje realizuju drugi projekti koje sprovodi UNOPS, odnosno projektom Podrška EU

socijalnom stanovanju i aktivnoj inkluziji (EU SHAI), pošto je blagovremeno obavestio sve potencijalne podnosiocima prijave o tome.

Tokom januara održavani su redovni kontakti sa LSU u cilju pružanja podrške za njihovo prijavljivanje u skladu sa oglašanim Pozivom za dostavljanje predloga projekata lokalne infrastrukture.

Nekoliko LSU je izvestilo o smanjenju kapaciteta za pripremu predloga projekata lokalne infrastrukture zbog povećanog broja slučajeva kovida 19 tokom januara i zatražilo je produženje. Međutim, nakon pažljivog razmatranja rokova i broja slučajeva, EU PRO Plus je odlučio da ne produžava prvobitni rok, kako bi izbegao dalja kašnjenja.

Kao odgovor na poziv, zatvoren 31. januara 2022. godine, pristiglo je 75 prijavi iz 64 LSU. Pedeset tri (53) LSU su podnele jednu prijavu, a 11 LSU dve prijave koje su ispunjavale kriterijume Poziva. Komisija za evaluaciju sa 19 članova formirana je u skladu sa procedurama UNOPS-a, uključujući tri člana sa pravom glasa, pet sekretara i jedanaest posmatrača, među kojima i predstavnika Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI), dva predstavnika Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima (PIMO) i jednog iz Ministarstva omladine i sporta (MOS). Tokom februara i marta održana su četiri sastanka Komisije za evaluaciju kako bi se svi članovi informisali o napretku evaluacije. Svih 75 projekata prošlo je administrativne provere i tehničku evaluaciju prema definisanim kriterijumima evaluacije. U okviru procesa obezbeđivanja kvaliteta, kvalitet tehničke dokumentacije koja se odnosi na predmet infrastrukturne intervencije ocenjivali su i tehnički stručnjaci građevinske, elektro i mašinske struke, koji su takođe bili članovi komisije za evaluaciju. Tokom marta, kvalitet projekata su ocenjivali članovi komisije za evaluaciju sa tehničkim obrazovanjem, eksperti građevinske, elektro i mašinske struke, a verifikacione posete su obavljene u 13 LSU.

Kao rezultat evaluacije, Program je pripremio rang-listu prijavi, pri čemu su se bodovi kretali od maksimalnih 88,33 do minimalnih 42,33 boda, sa odgovarajućim obrazloženjem za svaki rezultat po projektu. Da bi se obezbedilo finansiranje 34 prijave koje su dobile preko 60 bodova i koje sadrže obaveznu relevantnost za integralni teritorijalni razvoj, Program će tražiti povećanje prvobitnog iznosa predviđenog za raspodelu u okviru ovog poziva sa 3,4 miliona na 5,54 miliona EUR. Dodatni iznos će biti izdvojen iz budžeta od deset miliona EUR koji je opredeljen za Program u skladu sa Dopunom.

Četrnaest (14) prijavi je takođe ostvarilo broj bodova koji je iznad postavljene granične vrednosti, ali su stavljene na rezervnu listu zbog budžetskih ograničenja. Devetnaest (19) prijavi nije dobilo preporuku jer su bile ispod utvrđene granične vrednosti, dok je za osam (8) prijavi ocenjeno da nisu ispunile uslove. Izveštaj o evaluaciji sa svim pratećim aneksima je pripremljen i dostavljen svim članovima komisije za evaluaciju, a sva dokumentacija je pripremljena za Upravni odbor Programa na razmatranja i usvajanja.

Aktivnost 3.2 Podrška javnim institucijama, uključujući institucije socijalne zaštite, da unaprede socijalne usluge i pripremljenost za vanredne situacije

Javni poziv za unapređenje socijalnih usluga objavljen 14. januara zatvoren je 7. marta, nakon što je bio produžen za sedam dana. Potreba za produženjem je utvrđena na osnovu povratnih informacija koje su dali potencijalni podnosioci prijavi i uzimajući u obzir druge faktore – nepovoljnu epidemiološku situaciju, kao i blizinu još tri PDP-a koje je objavio UNOPS i preklapanje potencijalnih podnosilaca prijavi.

Program je sproveo obimnu kampanju na terenu za promovisanje Javnog poziva, koja je pored medijske promocije uključivala pružanje informacija za oko 900 direktnih kontakata iz javnog i civilnog sektora, dok je promotivni materijal distribuiran u 99 LSU radi postavljanja na javnim mestima. Takođe, organizovane su tri info-sesije o Pozivu na kojima je učestvovalo 158 lica (117 žena i 41 muškarac). Sve informativne sesije su održane onlajn zbog epidemiološke situacije u zemlji izazvane kovidom 19.

PDP je izazvao značajno interesovanje među ciljnim grupama koje se ogleda u broju učesnika na info sesijama i dobijenih pitanja. Odgovori na najčešće postavljana pitanja objavljeni su na internet stranici

Poziva. Konačno, PDP je zatvoren sa 90 pristiglih prijava iz 56 opština i gradova, pri čemu je 58 predloga projekata došlo kao rezultat partnerstva, uglavnom između civilnog i javnog sektora. Ukupna vrednost predloženih projekata je oko 2,5 miliona EUR, od čega je iz Programa zatraženo 2,3 miliona EUR.

U skladu sa procedurama UNOPS-a, formirana je Komisija za evaluaciju za PDP u kojoj su bila tri člana tima za tehničku evaluaciju, pet sekretara u okviru administrativnog tima i tri posmatrača koja je imenovalo Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja (MRZBSP). Po završetku administrativne provere prijava, prvi sastanak Komisije za evaluaciju održan je 22. marta. Evaluacija je u toku i trebalo bi da bude završena početkom maja.

Aktivnost 3.3 Podrška aktivnostima prevencije i reagovanja tokom pandemija kovida 19

Na zahtev Ministarstva zdravlja, koji su podržali MEI i DEU zbog nepovoljne epidemiološke situacije, Program je omogućio nastavak angažovanja 191 medicinskog i nemedicinskog radnika u 23 zdravstvene ustanove širom Srbije, pružajući im podršku u naporima za prevenciju i oporavak od kovida 19. U januaru su usvojene dopune postojećih ugovora o podršci u vidu bespovratne pomoći za sve korisničke ustanove, nakon čega je usledila verifikacija finansijskog izveštaja i isplata treće tranše. Angažovanje zdravstvenih radnika u 21 ustanovi završeno je krajem marta, dok je nekoliko zdravstvenih ustanova izrazilo potrebu za produženjem podrške.

Nabavke vezane za kovid 19 su u toku. Ugovorena je nabavka 1.000 uređaja za dezinfekciju i 41 kontejnera za trijažu pacijenata, dok je tender za tečnost za dezinfekciju zatvoren.

2.2 Upravljanje

2.2.1 Rukovođenje

Programom EU PRO Plus rukovodi Upravni odbor Programa (UOP), koji čine predstavnici ključnih nacionalnih institucija od značaja za aktivnosti Programa. Iako od decembra 2021. godine nije održan nijedan sastanak UOP-a, članovi UOP-a su i dalje bili angažovani i konsultovani su u vezi sa ključnim procesima koji su se odvijali tokom tromesečja.

Predstavnici Ministarstva privrede (MP) i Razvojne agencije Srbije (RAS) učestvovali su u radu Komisije za evaluaciju radi ocene prijava za dodelu bespovratne pomoći pristiglih na javni poziv za predloge projekata za organizacije za podršku poslovanju (OPP) u svojstvu posmatrača. Takođe, predstavnici Ministarstva omladine i sporta (MOS), Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSJ) i Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima (PIMO) učestvovali su u radu komisije za evaluaciju javnog poziva za dostavljanje predloga projekata lokalne infrastrukture kao posmatrači. Na kraju, predstavnici Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja (MRZBSP) su posmatrači tokom rada komisije za evaluaciju na javnom pozivu za dostavljanje predloga projekata za unapređenje socijalnih usluga. Tokom tromesečja održano je ukupno osam sastanaka evaluacionih komisija u vezi sa tri javna poziva.

Pored toga, tokom tromesečja je organizovano nekoliko sastanaka sa predstavnicima DEU i MEI. Planirano je da sledeći sastanak UOP-a bude organizovan u aprilu 2022. godine.

2.2.2 Koordinacija

Prvi koordinacioni sastanak održan je u januaru sa dva komplementarna projekta Svetske banke - [Projektom razvoja lokalne infrastrukture i institucionalnog razvoja u Srbiji](#) i [Programom „Zeleni. Živi. otporni gradovi u Srbiji“](#), radi međusobnog predstavljanja inicijativa i uspostavljanja saradnje i sinergije u aktivnostima vezanim za održivi urbani razvoj gradova. Ova koordinacija će u najvećoj meri doprineti realizaciji projekata proizašlih iz teritorijalnih strategija za koje Program pruža podršku.

Uključivanje ključnih nacionalnih zainteresovanih strana, kako iz javnog tako i iz civilnog sektora, u promovisanje PDP-a za unapređenje socijalnih usluga evidentno je rezultiralo većim interesovanjem i www.euproplus.org.rs

angažovanjem ciljane grupe. MRZBSP i Centar za socijalnu politiku objavili su informacije o PDP-u na svom veb sajtu i društvenim mrežama i preneli ih svojim relevantnim kontaktima. Njihova podrška u kampanji na terenu doprinela je kako velikom broju primljenih prijava tako i značajnom broju partnerstava uspostavljenih sa institucijama za pružanje usluga socijalne zaštite.

Predstavnici MRZBSP-a učestvuju u radu komisije za evaluaciju PDP za unapređenje socijalnih usluga kao posmatrači, doprinoseći kvalitetu procesa evaluacije svojim znanjem i iskustvom kad je reč o uslugama socijalne zaštite.

Posete LSU u 2021. godini nakon čega je sledila promocija javnog poziva kroz info-sesije i direktnu komunikaciju sa pojedinačnim LSU u januaru 2022. godine rezultirale su velikim brojem prijava na Javni poziv za dostavljanje predloga projekata lokalne infrastrukture. Od 64 opštine koje su podnele jedan ili dva predloga, deset se prvi put javilo na javni poziv u odnosu na prethodni Program EU PRO⁸.

Četiri predstavnika Ministarstva omladine i sporta, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima podržala su rad Komisije za evaluaciju u okviru javnog poziva za projekte lokalne infrastrukture i učestvovala su na četiri sastanka komisije za evaluaciju, dajući doprinos ovom procesu.

2.2.3 Ljudski resursi

Tokom prvog tromesečja, uži tim Programa u sektorima za Jačanje kapaciteta za ISTD i konkurentnosti je ojačan sa dve stalne pozicije viših asistenata. Pored toga, uključena je grupa od pet stručnjaka za izgradnju kapaciteta za teritorijalni razvoj kao odgovor na proširenje aktivnosti u ovom sektoru. Inženjeri mašinstva, vodoprivrede i elektrotehnike pružili su podršku Sektoru infrastrukture u proceni i izradi tehničke dokumentacije za predloge projekata lokalne infrastrukture.

Zaposleni Programa su izvršili analizu učinka za 2021. godinu i formulisali lične ciljeve vezane za učinak u 2022. godini.

Zaposleni su pohađali preko 30 kurseva iz oblasti upravljanja projektima, infrastrukture, korporativnih alata i IKT, upravljanja ljudskim resursima, raznovrsnosti i inkluzije, dok je saradnik za mala i srednja preduzeća dobio osnovni sertifikat PRINCE2.

2.2.4 Nabavke i bespovratna pomoć

EU PRO Plus uglavnom koristi metodologiju za dodelu bespovratne pomoći zahvaljujući kojoj korisnici stižu „vlasništvo“ nad projektima dok Program zadržava uloge praćenja i savetovanja. Jedinica za administriranje bespovratne pomoći je tokom prvog tromesečja 2022. godine sprovela proces donošenja izmena i dopuna GSA za 23 projekta u vezi sa podrškom za zapošljavanje kadrova u 23 zdravstvene ustanove na teritoriji Republike Srbije, za potrebe kontrole i suzbijanja oboljenja kovid 19. Ukratko, administriranje ovih GSA obuhvatalo je:

- Sprovođenje i verifikacije 23 rebalansa budžeta i zahteva za vremensko produženje
- Usvajanje izmena i dopuna 23 GSA
- Verifikacija 23 finansijska izveštaja i obrada 23 isplate

Dodatno, Jedinica za administriranje bespovratne pomoći je pružila administrativnu pomoć (razvrstavanje prijava, obavljanje administrativnih provera i provera ispunjenosti kriterijuma, davanje pojašnjenja podnosiocima predloga, provere budžeta itd.) u procesu evaluacije prijava za sledeće javne pozive:

1. Javni pozivi za projekte lokalne infrastrukture – 75 prijava
2. Javni poziv za organizacije za podršku poslovanju– 45 prijava
3. Javni poziv za unapređenje socijalnih usluga - 90 prijava

⁸ Osečina, Krupanj, Brus, Negotin, Tutin, Vrnjačka Banja, Čičevac, Lapovo, Varvarin i Čuprija

Konačno, Jedinica za administriranje bespovratne pomoći je ažurirala registraciju EU PRO Plus projekta (datum završetka i ukupan iznos projekta) kod poreskih organa.

Što se tiče nabavke, UNOPS je sproveo 19 različitih postupaka nabavki za kupovinu raznih dobara i usluga. Neki od njih predstavljaju nastavak hitnih nabavki za podršku u borbi protiv kovida 19, kao što su obezbeđivanje kontejnera za trijažu pacijenata i medicinskog nameštaja, kao i uređaja i tečnosti za dezinfekciju. Nabavka konsultantskih usluga za izradu ITI strategija je takođe jedan od tendera započetih u prvom tromesečju. Kad je u pitanju vrednost, priroda i složenost zahteva, statistički podaci o svim sprovedenim postupcima nabavki su sledeći:

- osam (8) postupka kupovine, odnosno nabavke male vrednosti, do 5.000,00 USD
- sedam (7) postupaka zahteva za ponudu, odnosno kupovine vredne od 5.000,0 USD do 50.000,00 USD
- četiri (4) zahteva za dostavljanje ponude/poziva za podnošenje ponuda za kupovine u vrednosti koja je veća od 50.000,00 USD

2.2.5. Finansije

Glavni finansijski pokazatelji su sledeći⁹:

- Ukupno izvršenje budžeta Programa EU PRO Plus na dan 31. marta 2022. godine iznosilo je 4.181.879,79 EUR ili 10,45% budžeta programa.
- Projektovano izvršenje za naredni izveštajni period je 1.828.000,00 EUR.

3. RIZICI I OTVORENA PITANJA

Tokom tromesečja, Program je proaktivno upravljao rizicima i otvorenim pitanjima. U nastavku je dat kratak prikaz trenutnog skupa otvorenih pitanja i rizika koji utiču na Program:

- **Produžena pandemija kovida 19 nastavila je da utiče na modalitet realizacije Programa i ugrožava ostvarenje rezultata Programa.** Tokom tromesečja, broj novih slučajeva kretao se od 1.600 do rekordnih 20.000 dnevno, a posledična ograničenja i zdravstveni razlozi uticali su na modalitet sprovođenja aktivnosti Programa. Na primer, sve četiri informativne sesije organizovane tokom kvartala su bile održane onlajn, dok je u organizaciji skupova posvećenih jačanju kapaciteta, iako su održavani uživo, postojala obaveza da se vodi računa o merama prevencije i obeležile su ih više stope otkazivanja prisustva. Reakcija na rizik je bila delotvorna, uz veći fokus na kampanje na terenu, koje su na kraju dale rezultate pri čemu je primljeno 210 prijava kao odgovor na tri javna poziva zatvorena tokom kvartala.
- **Povećanje tržišnih cena na lokalnom i globalnom nivou počelo je nepovoljno da utiče na realizaciju aktivnosti Programa.** Uprkos činjenici da je tokom promovisanja Javnog poziva za projekte lokalne infrastrukture lokalnim samoupravama savetovano da revidiraju postojeću tehničku dokumentaciju kako bi ona odrazila promene tržišnih cena i da su upozorene da će morati da finansiraju razliku u cenama koja je posledica promena na tržištu, postoji rizik da će morati da odustanu od bespovratne pomoći ako ne budu u stanju da povećaju iznos predviđenog sufinansiranja. Odgovor na rizik je delotvoran pošto je Komisija za evaluaciju predloga podnetih u okviru ovog Javnog poziva pripremila rezervnu listu projekata koja bi se koristila u slučaju da dođe do odustajanja od bespovratne pomoći. Pored toga, ova nova situacija na tržištu mogla bi nepovoljno da utiče na interesovanje MSP da učestvuju u Javnom pozivu. Program će, međutim, u okviru svoje kampanje na terenu potencijalnim podnosiocima prijava predočiti ovaj rizik i pratiti pripreme za nabavku opreme i verifikaciju potencijalnih dobavljača kako bi osigurao isporuku u datom roku i po dogovorenoj ceni.

⁹ Iako ove brojke pružaju kvalitetan uvid u trošenje sredstava programa, konačne brojke se navode samo u finansijskim izveštajima Programa.

- **Razna kašnjenja nepovoljno utiču i na dinamiku sprovođenja aktivnosti.** Prvo, odloženo usvajanje rezultata Javnog poziva za podnošenje prijave za izradu teritorijalnih strategija može nepovoljno da utiče na realizaciju aktivnosti u okviru Rezultata 1 u smislu vremenskog okvira, potencijalnih opštih i čestih modifikacija plana rada. Drugo, kašnjenja u odobravanju preporučenih projekata od strane UOP-a mogla bi da utiču na planirane kvantitativne ciljeve koje treba ostvariti. Ovo bi takođe moglo da bude povezano sa nekvalitetnom tehničkom dokumentacijom koja se dostavlja uz prijave projekata lokalne infrastrukture. Odgovor Programa na ovaj rizik obuhvata aktivnosti u cilju organizovanja elektronskog glasanja kako bi se ubrzala procedura odobravanja. Što se tiče tehničke dokumentacije, Program je delotvorno odgovorio na ovaj rizik angažovanjem inženjerske podrške kako bi se predvidele prepreke u projektima koje bi mogle da budu otklonjene u pripremnim fazama realizacije projekta.

4. KVALITET

Pristup Programa pitanju kvaliteta regulisan je Strategijom upravljanja kvalitetom usvojenom u julu 2021. godine, kojom su definisani standardi kvaliteta koji se primenjuju i odgovornosti zaposlenih za postizanje potrebnog nivoa kvaliteta tokom sprovođenja Programa.

Pracjenje i evaluacija kvaliteta je značajan korak u sprovođenju aktivnosti Programa, uz kontinuirano prikupljanje i evaluaciju povratnih informacija dobijenih od zainteresovanih strana i korisnika Programa. Sledeći primeri pružaju dokaze o obezbeđenju kvaliteta intervencija Programa tokom perioda izveštavanja:

Održane su četiri dvodnevne obuke o instrumentima teritorijalnog razvoja, kao deo Programa EU PRO Plusa za izgradnju kapaciteta (Modul I), za preko 120 učesnika (od kojih 61 odsto žena), iz LSU i RRA sa područja Programa. Događaji su održani na Zlatiboru (15-16. i 17-18. mart) i Beogradu (21-22. i 23-24. mart). Analiza evaluacionih upitnika¹⁰ ukazala je na veoma pozitivne povratne informacije, sa ukupnom prosečnom ocenom od 4,5, na skali od 1 (nezadovoljavajuće) do 5 (odlično). Posmatrano po pojedinim segmentima, sadržaj obuke i materijal za obuku su u proseku dobili ocenu između 4,5 i 4,6. Po mišljenju učesnika, kvalitet sadržaja obuke je postignut a ciljevi ostvareni, dok su kompetentnost predavača i njihov odnos sa polaznicima ocenjeni kao odlični (4,9). Učesnici su izjavili da su tokom obuke stekli i unapredili znanja i veštine koji su veoma primenljivi u njihovom radu i organizaciji.

Kao deo Strategije upravljanja kvalitetom, Program je izradio upitnik za ocenu procesa izgradnje kapaciteta kako bi ocenio kvalitet sprovedenih aktivnosti izgradnje kapaciteta. Program je izvršio početnu procenu nakon održanog Modula I¹¹ kao deo ukupne procene izgrađenih kapaciteta svih LSU i RRA u području Programa. Program koristi ovu vrstu procene da bi sagledao krajnji rezultat procesa izgradnje kapaciteta i nivo promene znanja i veština kod korisnika. S obzirom da učesnici obuke nisu mogli da procene u kojoj oblasti treba da razvijaju kapacitete, brojevi odgovori u upitniku su relativni i ne predstavljaju apsolutne vrednosti. Međutim, brojevi odgovori bili su dopunjeni navodima iz upitnika kako bi se steklo dublje razumevanje stanja kad je reč o znanju, odnosima i kapacitetima za sprovođenje integralnog teritorijalnog razvoja.

Što se tiče PDP-a za organizacije za podršku poslovanju, sproveden je postupak pružanja razjašnjenja za 16 predloga projekata OPP koji su prešli graničnu vrednost prilikom tehničke evaluacije kako bi se osiguralo da svi aspekti predloga projekta, uključujući budžet, ispunjavaju standarde kvaliteta i da su spremni za fazu realizacije nakon odobrenje UOP-a.

Program je takođe sproveo procenu modaliteta za realizaciju podrške LSU u unapređenju poslovnih usluga. Procena je izvršena da bi se obezbedila delotvornost i efikasnost sprovođenja.

¹⁰ Izveštaj o obuci za instrumente teritorijalnog razvoja može se naći u Aneksu I, Prilog 1

¹¹ Izveštaj o razvoju kapaciteta za instrumente teritorijalnog razvoja može se naći u Aneksu I, Prilog 3

Tri onlajn info-sesije za Javni poziv za unapređenje socijalnih usluga, održane u januaru i februaru, privukle su 158 učesnika (117 Žena i 41 muškarca) iz 59 opština u području odgovornosti Programa. Oba sektora su bila dobro zastupljena, jer je iz javnog sektora bilo 73 učesnika, uključujući predstavnike LSU (41) i institucija za pružanje usluga socijalne zaštite (32), i 85 predstavnika OCD, što je dokaz kvaliteta sprovedene kampanje na terenu u vezi sa pozivom. Info-sesije su učesnici koji su popunili evaluacioni upitnik veoma pozitivno ocenili¹², kao korisne i relevantne za pripremu predloga projekata (95 odsto), potvrđujući da je njihovo razumevanje javnog poziva značajno unapređeno nakon prezentacije. Organizaciju info-sesija pozitivno je ocenilo 98 odsto učesnika.

U evaluacionim upitnicima, koje je popunilo 148 učesnika tokom šest info-sesija održanih uživo i tri onlajn info-sesije, 69 odsto je organizaciju info-sesija ocenilo kao veoma pozitivnu, a 28 odsto kao pozitivnu, potvrđujući rekordno visok kvalitet info-sesija. Broj LSU koje su podnele predloge projekata na javni poziv, koji je dostigao 65 odsto od ukupno 99 ciljnih opština, potvrdio je kvalitet kampanje na terenu i relevantnost intervencije. U okviru procesa obezbeđenja kvaliteta, tim za infrastrukturu je uveo ocenjivanje kvaliteta tehničkih projekata koji se odnose na predmet infrastrukturne intervencije, prilikom tehničke evaluacije predloga. Tehnički stručnjaci građevinske, elektro i mašinske struke, takođe članovi komisije za evaluaciju, analizirali su dostavljene projekte i njihov kvalitet. Naime, tokom implementacije prethodnog EU PRO Programa zabeležen je veliki broj tehničkih projekata niskog kvaliteta. Zbog toga je EU PRO Plus, na osnovu stečenih pouka, uveo dodatne provere kvaliteta i dodatne budžetske stavke u budžetima pojedinačnih projekata, namenjene za analizu projekata i pripremu tenderske dokumentacije kako bi se minimizirali nepredviđeni troškovi koji nastaju zbog niskog kvaliteta tehničke dokumentacije. Da bi potvrdila održivost dostavljenih predloga projekata, komisija za evaluaciju je tokom marta zatražila administrativna pojašnjenja od 43 LSU i pojašnjenja budžeta od 32 LSU i obavila je verifikacione posete u 13 LSU.

5. ODRŽIVOST

Program je nastavio da se stara o tome da se faktori održivosti uzimaju u obzir u svim aktivnostima, uključujući socijalnu, ekološku i ekonomsku održivost, kao i o izgradnji lokalnih, regionalnih i nacionalnih kapaciteta koji doprinose održivosti intervencija na dugi rok.

Održana obuka o instrumentima teritorijalnog razvoja, koja je deo procesa izgradnje kapaciteta, obuhvatala je evaluaciju i povratne informacije od učesnika i pokazala je primenljivost stečenog znanja u njihovom budućem radu, sa prosečnom ocenom 4,5, na skali od 1 do 5, što je potvrda koncepta dugoročnog uticaja programa izgradnje kapaciteta.

Održivost je uključena u Javni poziv za organizacije za podršku poslovanju, ne samo kao kriterijum za izbor, već i u teme obuhvaćene javnim pozivom, uključujući podršku cirkularnoj ekonomiji i ozelenjavanju poslovanja, kao posebna tema. Ovo je glavna oblast intervencije za pet predloga projekata OPP.

Da bi se obezbedila održivost, tim za infrastrukturu je uključio meke mere u uslove Javnog poziva za projekte lokalne infrastrukture. Primena predloženih mekih mera treba da unapredi usluge u javnom sektoru relevantne za predmet infrastrukturne intervencije. Ovo je za rezultat imalo veliki broj kvalitetnih predloga, dok su sva 34 projekta predložena za finansiranje obezbedila da sva tri stuba održivosti budu prisutna. Svi oni takođe uključuju brigu o životnoj sredini, od čega 80 odsto obuhvata mere energetske efikasnosti koje doprinose smanjenju nivoa emisija CO₂ i finansijskoj održivosti kao rezultata budućih ušteda energije. U cilju osiguranja ekološke održivosti, projekti koji imaju negativan uticaj na prirodu bili su isključeni, dok su svi podnosioci predloga bili u obavezi da dostave dokaz o nepostojanju negativnog uticaja na prirodu kroz Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu ili Odluku kojom nadležni organ utvrđuje da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu. Socijalna održivost će takođe biti obezbeđena u sva 34 projekta preporučena za finansiranje kroz osnovne uslove javnog poziva kojim će se podržati samo oni projekti koji imaju uticaja na širu zajednicu. Nakon realizacije, 34 projekta bi trebalo da doprinesu boljem životu za skoro 195.000 stanovnika. Većinom predloga (60 odsto) predviđen je uticaj na institucionalnom nivou koji treba da se vidi kroz izmene lokalnih akata, usvajanje lokalnih akcionih planova

¹² Izveštaj o evaluaciji info sesija o PDP-u za socijalne usluge može se naći u Aneksu III, Prilog 3.2

ili lokalnih strateških dokumenata za razvoj određene javne službe u sektoru zdravstva, socijalne zaštite, kulture, sporta, obrazovanja, javnih ili komunalnih usluga, ili u drugim sektorima, a koji je vezan za uključivanje ugroženih grupa ili preraspodelu lokalnog budžeta kako bi se obezbedila odgovornost za isplatu sredstava nastalih uštedama. Program će pažljivo pratiti pokazatelje održivosti i uključiti ih u konačan izveštaj sa sažetim podacima dobijenim od svih projekata koje je UOP odobrio za finansiranje.

6. MEĐUSEKTORSKE TEME:

Dobro upravljanje, rodna ravnopravnost, socijalna inkluzija, zaštita životne sredine i klimatske promene i digitalizacija

Program je radio na međusektorskim temama putem integrisanja dobrog upravljanja, rodne ravnopravnosti i socijalne inkluzije i aspekata digitalizacije u kriterijume PDP-a za unapređenje socijalnih usluga i nacrt PDP-a za podršku MSP. Ovi elementi su posebno ocenjivani u okviru evaluacije predloga projekata podnetih za PDP za projekte lokalne infrastrukture i PDP za organizacije za podršku poslovanju, pošto su ciljni korisnici podsticani da uzmu u obzir ova pitanja tokom izrade svojih prijava.

Nacrt PDP-a za podršku malim i srednjim preduzećima predviđa različite međusektorske aspekte kao sastavni deo koncepta uz promovisanje jednakih mogućnosti i veće zastupljenosti žena u poslovnim aktivnostima, prednosti za ranjive grupe i promovisanje aktivnosti društveno odgovornog poslovanja (DOP) među privrednim subjektima. Štaviše, PDP za OPP je podsticao negovanje, uključivanje i promovisanje aktivnosti DOP-a za podršku ugroženim grupama i potrebama lokalnih zajednica.

Digitalizacija je uvedena kao važna tema u okviru PDP-a za unapređenje socijalnih usluga kako bi se poboljšala sposobnost pružalaca socijalnih usluga da identifikuju, prate i procene status u pogledu pružanja socijalnih usluga, čime se doprinosi ukupnom poboljšanju usluga. Među ostalim temama aktivnosti, PDP za OPP je takođe obuhvatio digitalizaciju proizvodnje i prodaje MSP, unapređenje e-trgovine, kao i aktivnosti MSP za ozelenjavanje koje doprinose zaštiti životne sredine i smanjuju negativne uticaje na životnu sredinu.

Sprovođenje Akcionog plana za rodnu ravnopravnost¹³ napreduje u skladu sa postavljenim ciljevima za sve aktivnosti Programa. Tokom izveštajnog perioda, Program je osigurao jednake mogućnosti i zastupljenost žena u aktivnostima na terenu u cilju promovisanja aktuelnih PDP, obezbeđujući prikupljanje podataka razvrstanih po polu. Ukupno je organizovano 15 info-sesija za promociju tri PDP-a, na kojima su žene činile 60 odsto učesnika.

Pregled aktivnosti za izgradnju kapaciteta potvrdio je da su ciljevi vezani za rodnu ravnopravnost (RR) do sada bili ostvarivani, jer su radionice o instrumentima teritorijalnog razvoja za lokalne i regionalne aktere okupile preko 61 odsto učesnika. Takođe, smernice za formiranje radnih grupa za izradu teritorijalnih strategija definisane su u skladu sa principima RR i njima je predviđeno promovisanje ravnopravne zastupljenosti žena i muškaraca, pri čemu se nastoji da radne grupe u svom sastavu imaju najmanje 40 odsto žena.

Program je obezbedio rodno osetljivo praćenje i izveštavanje u okviru aktivnosti vezanih za organizacije za podršku poslovanju kroz osmišljavanje alata za praćenje i izveštavanje sa uključenim rodnim pokazateljima. Rodna ravnopravnost je uključena u PDP za OPP kroz ravnopravno uključivanje korisnika i korisnica zajedno sa rodno osetljivim ciljevima i aktivnostima, kao i primenom principa dobrog upravljanja.

Svi lokalni infrastrukturni projekti preporučeni za finansiranje, njih 34, uključuju aktivnosti dobrog upravljanja (DU), zasnovane na najmanje dva principa dobrog upravljanja, prema uslovima javnog poziva. Aktivnosti DU kreću se od paketa pravila i odluka o tome kako iskoristiti uštede od aktivnosti energetske

¹³ Akcioni plan za rodnu ravnopravnost se može naći u Aneksu V, Prilog 5.2

efikasnosti do institucionalnih akata ili planova za razvoj posebnih aktivnosti za podršku uključivanju ugroženih grupa ili žena u ciljne sektore. Predlozi su ocenjivani na osnovu kriterijuma za evaluaciju koji su obuhvatali relevantne odeljke u kojima je evaluacija izvršena na osnovu sposobnosti podnosioca da uključi rodna pitanja, dobro upravljanje i ciljne korisnike u odnosu na ranjive grupe. Sektor za infrastrukturu će kreirati alat za praćenje namenjen praćenju i izveštavanju o pokazateljima vezanim za rod i ugrožene grupe.

7. KOMUNIKACIJA I VIDLJIVOST

Ukupno 85 medijskih izveštaja generisano je kao rezultat dva saopštenja za javnost u cilju promocije otvaranja i produženja Javnog poziva za unapređenje socijalnih usluga, kao i drugih programskih aktivnosti. Organizovan je intervju za pomenuti poziv e za Radio Beograd.

Komunikaciona aktivnost koja se odnosi na istraživanje o mišljenju građana o podršci EU u obliku upitnika sa 26 pitanja, distribuirana putem društvenih mreža u periodu od 25. januara do 25. marta kako bi se utvrdile polazne vrednosti kad je u pitanju prepoznavanje brenda i mišljenje o evropskim integracijama u području odgovornosti (PO) programa EU PRO Plus. Prikupljeno je 495 odgovora koji će biti analizirani u narednom kvartalu.

Video scenariji za uspešne su napisani kao alat za LSU korisnice bespovratne pomoći za projekte lokalne infrastrukture da bi se olakšala produkcija promotivnih video zapisa predviđenih njihovim ugovorima. Pored toga, sačinjeno je i uputstvo koje će služiti kao model za druge uspešne priče Programa. Opštinski profili su ažurirani najnovijim statističkim podacima iz januara 2022. godine.

Pripremljeno je jedanaest različitih pregleda informacija, uključujući osam sačinjenih u koordinaciji sa drugim projektima UNOPS-a. Pregled projekata u oblasti kulture realizovanih od 2010. do 2022. godine u okviru programa EU PROGRES, Evropski PROGRES i EU PRO urađen je na zahtev DEU, dok je na zahtev MEI pripremljen narativni izveštaj i pregled projekata podrške za osam okruga iz područja Programa (Zlatiborski, Šumadijski, Pomoravski, Zaječarski, Nišavski, Pčinjski, Mačvanski i Jablanički okrug) zajedno sa Listom projekata za tekuće i ranije inicijative UNOPS-a. Pored zahteva MEI, Program je podržao pripremu odgovora na upit medija o podršci Kragujevcu i Šumadijskom okrugu. Na kraju, na zahtev MEI, pripremljen je i pregled svih projekata realizovanih u direktnoj saradnji sa LSU u okviru programa Evropski PROGRES (2014-2018.) i EU PRO (2018-2021.).

Spisak potencijalnih uspešnih video priča za nove kampanje EUzaTEBE koje treba da budu emitovane na Javnom medijskom servisu - Radio Televiziji Srbije, pripremljen je na zahtev EU info centra. Pored toga, MRZBSP-u su dostavljene tri priče o uspehu žena preduzetnica koje će biti predstavljene u Paviljonu Srbije na izložbi Expo 2020 Dubai u nedelji posvećenoj Agendi 2030 UN za održivi razvoj i temama koje se odnose na žensko preduzetništvo i osnaživanje žena.

Tim je takođe koordinirao učešće dva korisnika EU PRO na konferenciji MEI „Cirkularna ekonomija, zapošljavanje i digitalizacija u svetlu Konferencije o budućnosti Evrope“ kako bi se promovisala podrška EU cirkularnoj ekonomiji i zapošljavanju, socijalnoj pravdi i otvaranju radnih mesta, kao i rezultati prethodnih programa ostvareni u ovim domenima. Pripremljenu prijavu za UNOPS-ov projekat godine (POTYA) za prethodni program EU PRO podržala je Regionalna kancelarija i direktor za regionalne portfelje.

Novogodišnji VIP promotivni paketi pribavljeni putem nabavke „Kancelarija u kutiji“ za potrebe komunikacijskih aktivnosti su podeljeni i bili su dobro primljeni od strane glavnih domaćih i međunarodnih zainteresovanih strana, i to Delegacije Evropske unije, Ministarstva za evropske integracije i članova Upravnog odbora Programa. Tender za pružanje podrške u sprovođenju komunikacijskih aktivnosti, uključujući tradicionalne medije i društvene mreže, oglašavanje na otvorenom i promociju preko aplikacije Viber, uspešno je završen, čime je omogućen lak pristup komunikacionim kanalima www.euproplus.org.rs

neophodnim za uspešnu promociju Javnih poziva za dostavljanje predloga projekata.

Takođe, osmišljen je i naručen novi paket promotivnih materijala, a u toku je tender za nabavku usluga pakovanja i slanja velikog obima službenih pošiljki po sniženim cenama, kako bi se obezbedila blagovremena i ravnomerna razmena informacija putem direktne pošte svim potencijalnim korisnicima.

Vebsajt Programa je 3.753 puta posetilo 2.266 jedinstvenih posetilaca, dok su najposećenije bile one stranice posvećene javnim pozivima. Fejsbuk kampanje za promociju javnog poziva za OPP i javnog poziva za unapređenje socijalnih usluga, kao i istraživanje javnog mnjenja stigle su do više od 220.142 osobe, dok su objave imale 824 sviđanja i podeljene su 44 puta. Fejsbuk i Tviter stranice imaju 19.016 odnosno 1.164 pratilaca, dok Instagram beleži 2.699 pratilaca.

8. STEČENE POUKE

Program EU PRO Plus uveo je **Gugl obrasce** za dostavljanje predloga projekata, registracione listove za učešće na info sesijama i za postavljanje pitanja u vezi sa uslovima javnih poziva. Ova praksa se pokazala kao vredan alat koji je poboljšao prikupljanje informacija i skratio vreme za njihovu obradu, posebno vreme potrebno za administrativnu evaluaciju predloga i vreme za administriranje i čuvanje primljenih predloga, jer korišćenjem Gugla obrazaca ove poslove sistem obavlja automatski.

Ugovorom predviđene posledice za nedostavljanje izveštaja o ključnim međuciljevima od strane LSU korisnica bespovratne pomoći treba da budu pooštrene. Ne postoje ugovorne posledice u slučaju da LSU korisnici bespovratne pomoći ne dostave izveštaje o ključnim međuciljevima, tako da tim nema sredstvo za reagovanje ako ih korisnici bespovratne pomoći ne dostave. Povraćaj sredstava u takvim slučajevima treba izričito uneti u ugovorne klauzule. Program će obezbediti da blagovremeno izveštavanje bude uključeno u ugovorne obaveze kada se pripremaju ugovori o dodeli bespovratne pomoći za LSU.

Realizacija infrastrukturnih projekata prema metodologiji za dodelu bespovratne pomoći **u velikoj meri zavisi od implementacionih partnera**. Opštine sa većim sufinansiranjem i neurednim novčanim tokovima mogu da imaju probleme sa obezbeđivanjem sufinansiranja onako kako je dogovoreno Ugovorom o dodeli bespovratne pomoći, što može da bude prepreka za blagovremeni transfer drugih tranši EU PRO Plus i da utiče na celokupnu realizaciju projekta. Da bi se izbegla ovakva kašnjenja tokom sprovođenja projekata, Program je uveo potpisanu obavezu LSU koje su podnele prijave da prenesu svoj deo sufinansiranja u roku od tri meseca od potpisivanja Ugovora o dodeli bespovratnih sredstava. Program će pažljivo pratiti aktivnosti implementacije i izveštavati o svakom odstupanju od ciljeva koje treba ostvariti, postavljenih u projekciji.

Uključivanje članova UOP-a u komisiju za evaluaciju **moglo bi da poboljša proces evaluacije**. EU PRO Plus je uključio članove UOP-a u komisiju za evaluaciju kao posmatrača kako bi podržali i potvrdili proces selekcije predloga pristiglih na javni poziv.

Profesionalno izrađen video zapis info-sesija postavljen na veb-sajtu Programa za svaki javni poziv, u kome timovi EU PRO Plus-a detaljno objašnjavaju kriterijume poziva i proces prijave za svaki konkretan poziv za dostavljanje predloga projekata, pokazao se kao dobar alat za promociju poziva. Video info-sesije su pomogle podnosiocima predloga da bolje razumeju kriterijume Poziva i informišu se o dobrim praksama i iskustvima.

Tokom poziva za dostavljanje predloga projekata, organizacije za podršku poslovanju često **podnose irelevantne zahteve za troškove u okviru svojih budžeta** koji nisu u skladu sa stvarnim troškovima ili kriterijumima poziva ili podnose dokumentaciju za prijavu za koju su potrebna dodatna objašnjenja. **Uvođenje nove klauzule u obrazac budžeta**, u kojoj se navodi da UNOPS zadržava pravo da preispita budžet i predlaže njegovo smanjenje ili izmenu kad god se to proceni kao relevantno, pomoglo bi da se

izbegnu neslaganja vezana za budžet.

Tačnija specifikacija budžeta, koju podnosioci prijava daju tokom procesa podnošenja prijave sa uvođenjem dostavljanja predmeta unapred, bi pomogla da se bolje procene potrebe i tržišna vrednost opreme/usluga koje traže OPP/MSP. Za buduće javne pozive biće predloženo **uključivanje zahteva da se tokom procesa apliciranja dostave tri (3) predmeta** za opremu/usluge koje će OPP/MSP nabaviti.

9. SLEDEĆI IZVEŠTAJNI PERIOD¹⁴

U ovom odeljku je dat spisak prioriteta/akvnosti za naredni izveštajni period. Biće sačinjen detaljan Plan rada koji će bi priložen uz ovaj izveštaj.

U narednom periodu je potrebno postići sledeće ključne međuciljeve:

Rezultat 1. Poboljšano planiranje razvoja u ciljnim opštinama i uvođenje koncepta ITI

- Održavanje obuke za MEI o Modulu I – Instrumenti teritorijalnog razvoja
- Pokretanje izrade Uporedne analize nakon potvrde izbora država članica EU
- Sprovođenje procesa zapošljavanja stručnjaka za javne politike i institucionalna pitanja za potrebe analize pravnog i institucionalnog okvira Srbije
- Pripremanje OPZ za izradu platforme ISTD
- Finalizacija koncepta IT alata
- Oglašavanje tendera za izbor pružaoca usluga za izradu strategija ITI
- Dobijanje saglasnosti MEI za rezultate javnog poziva, potpisivanje memoranduma o razumevanju sa odabranim LSU za izradu strategija i pokretanje procesa izrade

Rezultat 2. Unapređeni ekonomski rast u ciljnim opštinama

- Dobijanje odobrenja UOP-a i objavljivanje Javnog poziva za projekte poslovne infrastrukture (PPI) i Javnog poziva za projekte izrade tehničke dokumentacije (TD)
- Organizovanje promotivnih aktivnosti za javne pozive za PPI i TD.
- Dobijanje odobrenja UOP-a i objavljivanje Javnog poziva za projekte pružanja usluga vezanih za poslovanje (UVP)
- Predstavljanje UOP-u rezultata javnih poziva za dostavljanje predloga organizacija za podršku poslovanju i za projekte lokalne infrastrukture i obezbeđivanje podrške.
- Dobijanje odobrenja UOP-a i objavljivanje Javnog poziva za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća.

Rezultat 3. Poboljšana socijalna infrastruktura i socijalna kohezija u ciljnim opštinama

- Okončanje procesa evaluacije za poziv za unapređenje socijalnih usluga i dobijanje odobrenja UOP-a za rezultate PDP-a
- Praćenje i završetak 23 paketa bespovratne pomoći za zdravstvene ustanove, nakon čega će uslediti administrativno zaključivanje
- Dobijanje odobrenja UOP-a za dodelu 34 paketa bespovratne pomoći LSU, koje su pozitivno ocenjene i preporučene od strane Komisije za evaluaciju i organizovanje svečane dodele
- Potpisivanje 34 ugovora o bespovratnim sredstvima sa 33 LSU i organizovanje uvodnih sastanaka radi predstavljanja postupka realizacije
- Omogućavanje prenosa prvih tranši za sva 34 LIP-a.
- Praćenje pripreme tenderskih postupaka za izvođenje radova/ pružanje usluga za sva 34 LIP-a

Aktivnosti Programa u oblasti komunikacija

- Pružanje podrške u organizaciji rada Upravnog odbora Programa
- Promovisanje rezultata sprovedenog javnog poziva u tradicionalnim medijima i na društvenim

¹⁴ Plan rada Programa EU PRO Plus za period od 1. oktobra do 31. decembra 2021. godine može se naći u Aneksu V, Prilog 5.1.

- mrežama i među zainteresovanim stranama i korisnicima
- Promovisanje predstojećih javnih poziva, posebno poziva za mikro i mala preduzeća kroz sveobuhvatnu promotivnu i informativnu kampanju putem različitih kanala komunikacije

MLO – Napredak u odnosu na pokazatelje

Legenda

	Aktivnost je sprovedena, a rezultati ostvareni u skladu sa postavljenim ciljevima
	Aktivnost napreduje u skladu sa planom
	Aktivnost se odvija uz kašnjenje koje je pod kontrolom
	Aktivnost je kritična

Objektivno proverljivi pokazatelji	Objektivno proverljivi pokazatelji – konkretan cilj	Napredak ostvaren tokom izveštajnog perioda
Opšti cilj: Doprineti društveno-ekonomskom razvoju, prosperitetu i socijalnoj koheziji društva u Srbiji	Pozicija na rang listi Svetske banke o uslovima poslovanja - 74	Nedostupno. Svetska banka je prestala da objavljuje Izveštaj o uslovima poslovanja.
	Pozicija na listi Indeksa globalne konkurentnosti - 69	Svetski ekonomski forum je prekinuo objavljivanje uporednog rangiranja zemalja prema Indeksu globalne konkurentnosti za vreme turbulentnog perioda izazvanog pandemijom kovida 19.
SO1. Smanjiti društveno-ekonomske razlike u dva regiona u Srbiji	BDP u Regionu Šumadije i Zapadne Srbije i broj nezaposlenih - 20 % / 101.760	Podaci za 2021. godinu biće dostupni u drugoj polovini 2022. godine
	BDP u regionu Jugoistočne Srbije i broj nezaposlenih - 14,2% / 83.712	Podaci za 2021. godinu biće dostupni u drugoj polovini 2022. godine
REZULTAT 1 Poboljšano planiranje razvoja u ciljnim opštinama i uvođenje koncepta ITI		
Rezultat 1. Poboljšano planiranje razvoja u ciljnim opštinama i uvođenje koncepta integralnog i održivog teritorijalnog razvoja (ISTD)	OC 1.1 Broj usvojenih strategija integralnih teritorijalnih investicija (ITI) i održivog urbanog razvoja (SUD) i broj LSU obuhvaćenih ovim strategijama (odgovara IPA PF 2.11) – Najmanje 15 strategija kojima će biti obuhvaćeno najmanje 35 LSU	Sproveden Javni poziv za podnošenje prijave za izradu teritorijalnih strategija. Program je primio 16 prijave koje obuhvataju 47 LSU
	OC 1.2 Otpočelo sprovođenje najmanje 80% strategija OUR i ITI sa najmanje tri različita izvora finansiranja - najmanje 12 (polovina 2024)	Ova aktivnost je planirana za 2024. godinu.
Rezultat 2 Unapređeni ekonomski rast u ciljnim opštinama	OC 2.1 Otvoreno ili omogućeno otvaranje najmanje 300 radnih mesta (2023. godina)	Izvršena procena implementacionog modaliteta za podršku uslugama vezanim za poslovanje.

	OC 2.2 Broj početnika u poslovanju i mikro i malih preduzeća koja su iskoristila mogućnosti - 500 (2023. godina)	Poziv za dostavljanje predloga projekata za OPP je zatvoren. Primljeno je 45 prijava. Evaluacija je završena i rezultati pripremljeni za Upravni odbor Programa.
	OC 2.3 Broj i finansijska vrednost započetih ulaganja u industriju i omogućenih usluga – najmanje šest investicija vrednih najmanje 25 miliona EUR (polovina 2024. godine)	Pripremljen je javni poziv za predloge projekata poslovne infrastrukture Pripremljen je javni poziv za predloge projekata izrade tehničke dokumentacije.
Rezultat 3: Poboljšana socijalna infrastruktura i socijalna kohezija u ciljnim opštinama	OC 3.1 Broj ljudi koji imaju koristi od unapređenih javnih objekata/usluga – najmanje 35.000 (2023. godina)	Javni poziv za dostavljanje predloga projekata lokalne infrastrukture uspešno zatvoren sa 75 primljenih prijava. Kada se realizuju, skoro 195.000 osoba će imati koristi od unapređenih usluga.
	OC 3.2 Broj uvedenih ili unapređenih socijalnih usluga koje pružaju OCD i/ili LSU – najmanje 15	Javni poziv za dostavljanje predloga projekata za unapređenje socijalnih usluga uspešno je zatvoren u martu sa 90 primljenih prijava.
	OC3.3 Broj ljudi koji imaju koristi od unapređenih zdravstvenih usluga vezanih za sprečavanje i oporavak od oboljenja kovid 19 - najmanje 300.000 (2022. godina)	Ugovorena je nabavka 1.000 uređaja za dezinfekciju i 41 kontejnera za trijažu, dok je tender za tečnost za dezinfekciju zatvoren
Aktivnost 1.1 Jačanje nacionalnih kapaciteta za uvođenje integralnog teritorijalnog razvoja	Broj lica na republičkom nivou koja su prošla obuku - 40 (polovina 2023. godine)	Ova aktivnost je planirana za naredni izveštajni period.
	Pripremljeni predlozi za regulatore i uveden procesni okvir koji će omogućiti pripremu modela EU za teritorijalno planiranje (kraj 2024. godine)	Predloženi pristup za izradu Uporedne analize država članica EU je formulisan i sa njim je upoznat MEI. Pripremljen je sadržaj i struktura Studije o nacionalnom modelu za ISTD.
	Uvedeni pristupi praćenju, izveštavanju i evaluaciji u vezi sa modelom ISTD (2022. godina)	Sačinjen širi spisak pokazatelja za praćenje i sprovođenje teritorijalnih strategija koje preporučuje Evropska komisija i onih utvrđenih Strategijom urbanog razvoja.
	Broj kreiranih ili unapređenih alata – najmanje jedan (2022. godina)	Sačinjen koncept potencijalnog IT alata.
Aktivnost 1.2 Unapređenje kapaciteta lokalnih samouprava i regionalnih razvojnih agencija za uvođenje koncepta integralnog teritorijalnog planiranja	Broj LSU i RRA koje će imati koristi od intervencija – najmanje 80% (polovina 2023. godine)	84,5 odsto LSU i RRA koje su koristile mogućnosti procesa jačanja kapaciteta (82 LSU i 11 RRA je učestvovalo u aktivnostima obuke u okviru Modula I i u delu Modula II Programa za jačanje kapaciteta)
	Broj stanovnika obuhvaćen strategijama SUD i ITI – najmanje dva miliona (kraj 2022. godine)	Prijave pristigle na Javni poziv za izradu teritorijalnih strategija obuhvataju populaciju od približno

		2,2 miliona.
Aktivnost 1.3 Sprovođenje aktivnosti koje doprinose društveno-ekonomskom rastu, u skladu sa strategijama integralnog teritorijalnog razvoja	Broj integralnih projekata proisteklih iz strategija ISTD čije je sprovođenje podržano – najmanje 15 (polovina 2024. godine)	Ova aktivnost je planirana za narednu godinu.
REZULTAT 2 Unapređeni ekonomski rast u ciljnim opštinama		
Aktivnost 2.1 Razvoj poslovne infrastrukture i usluga podrške preduzećima na lokalnom nivou	Broj podržanih projekata poslovne infrastrukture - 16 (2024. godina)	Pripremljen Javni poziv za predloge projekata poslovne infrastrukture Pripremljen javni poziv za dostavljanje predloga projekata za izradu tehničke dokumentacije.
	Broj LSU podržanih da unaprede najmanje jednu uslugu namenjenu preduzećima - 10 (2024. godina)	Sprovedena uporedna analiza načina implementacije za ovu aktivnost.
Aktivnost 2.2 Povećanje konkurentnosti i održivosti preduzeća koje doprinosi ekonomskoj stabilnosti	Broj podržanih početnika u poslovanju, preduzetnika i preduzeća - 100 (2022. godina)	Javni poziv za dostavljanje predloga projekata za podršku MSP pripremljen za odobravanje.
	Broj podržanih mladih i preduzetnica – najmanje 50 (2022. godina)	Ova aktivnost je planirana za naredne izveštajne periode.
	Broj ljudi koji su imali koristi od obuke za razvoj veština - 200 (2022. godina)	Ova aktivnost je planirana za naredne izveštajne periode.
	Broj podržanih OPP projekata - 10 (2022. godina)	Završena evaluacija 45 primljenih prijava OPP.
REZULTAT 3 Poboljšana socijalna infrastruktura i socijalna kohezija u ciljnim opštinama		
Aktivnost 3.1 Razvoj i unapređenje infrastrukture koja doprinosi poboljšanom kvalitetu života	Broj realizovanih projekata socijalne infrastrukture - najmanje 30 (2022. godina)	Javni poziv za dostavljanje predloga projekata lokalne infrastrukture uspešno zatvoren i 34 preporučeno za finansiranje u okviru izmenjene visine budžeta predviđenog za ovu aktivnost.
Aktivnost 3.2 Podrška javnim institucijama, uključujući institucije socijalne zaštite, da unaprede socijalne usluge i pripremljenost za vanredne situacije	Broj podržanih projekata OCD u vezi sa socijalnim uslugama - 20 (2023. godina)	Javni poziv za dostavljanje predloga projekata za unapređenje socijalnih usluga uspešno je zatvoren u martu sa 90 primljenih prijava.
Aktivnost 3.3 Podrška aktivnostima prevencije i reagovanja tokom pandemija kovida 19	Broj zdravstvenih centara kojima je pružena podrška da unaprede usluge vezane za sprečavanje i oporavak od oboljenja kovida 19 - najmanje 20 (2022. godina)	Angažovanje medicinskih i nemedicinskih radnika u borbi protiv kovida okončano je u 21 od 23 zdravstvene ustanove.

ANEKSI

Aneks I Unapređeno razvojno planiranje

Aneks I Prilog 1 Izveštaj o obuci za instrumente teritorijalnog razvoja

Aneks I Prilog 2 Izveštaj o proceni potreba za obukom (LSU I RRA)

Aneks I Prilog 3 Izveštaj o razvoju kapaciteta za instrumente teritorijalnog razvoja

Aneks II Unapređen ekonomski rast

N/A

Aneks III Unapređena socijalna infrastruktura i socijalna kohezija

N/A

Aneks IV Komunikacije

Aneks IV Prilog 1 Pregled komunikacionih aktivnosti Programa EU PRO Plus

Aneks V Upravljanje Programom

Aneks V Prilog 1 Plan rada Programa EU PRO Plus za drugo tromesečje 2022. godine

Aneks V Prilog 2 Akcioni plan za rodnu ravnopravnost Programa EU PRO Plus